

VERSLAG GOAB-KRING REGIO MIDDEN

Dit is het verslag van de kenniskring regio Midden over GOAB, die online plaatsvond op 15 november 2022 van 10.00 – 12.00. Er waren 25 gemeenten aanwezig en een beleidsadviseur van het ministerie van OCW.

AGENDA

1. Welkom
2. Nieuws GOAB
3. Oekraïne en ve: stand van zaken
4. Verantwoording in SiSa
5. Omgaan met kostenstijgingen
6. Een nieuwe GOAB periode
7. Overzicht bijeenkomsten en producten GOAB-ondersteuningstraject
8. In de Etalage
9. Evaluatie en afronding

NIEUWS GOAB

Algemeen

- Er is een [brief](#) over wijziging kinderopvangstelsel gestuurd: de bijdrage wordt 4% ipv 5% om ook laagste inkomens mee te nemen. Streefdatum 1-1-2025. De precieze uitwerking en ingangsdatum volgen. Bij de stelselwijziging worden gemeentelijke regelingen in relatie tot kinderopvang nadrukkelijk meegenomen, waaronder ve.
- Er is een [brief](#) over personeelstekort in de kinderopvang gestuurd met daarin een aankondiging van een onderzoek naar waar tekort is, er komt een specifieke uitvraag over tekorten in de ve . Ook worden mogelijke oplossingen genoemd voor het tekort.
- In het kader van het Masterplan basisvaardigheden zijn [gesprekken](#) gevoerd met veld, waaronder kinderopvang. Er wordt gekeken naar mogelijke ondersteuning voor kinderopvang bij ontluikende reken- en taalvaardigheden. Daar zijn nog geen besluiten over. Ook over de mogelijke extra middelen voor de bibliotheken voor Boekstart zijn nog geen besluiten genomen
- In maart 2022 is een [handreiking](#) gepubliceerd over het organiseren/financieren van gezamenlijke huisvesting kinderopvang en onderwijs. Met nuttige bijlage met de wet- en regelgeving voor gemeenten m.b.t. investeringen in huisvesting kinderopvang etc.
- De Onderwijsraad heeft een [advies](#) over taal en rekenen uitgebracht (begin november). In het advies stellen zij dat er een aparte eindtoets rekenen en taal moet komen op de opleidingen, meer aandacht voor taal en rekenen bij andere vakken en meer focus moet zijn op het formuleren van goede einddoelen. In 2023 volgt een advies over de voorzieningen voor het jonge kind. Het gaat om de adviesvraag: Hoe kan een doorgaande lijn in voorzieningen voor het jonge kind en onderwijs worden gerealiseerd, die bijdraagt aan gelijke onderwijskansen? (Zie werkprogramma [2023](#)). Een gemeente spreekt de hoop uit dat Kansrijke Start bij dit advies wordt meegenomen.

Financiën OAB

- Begin oktober zijn de [beschikkingen](#) GOAB uitgestuurd. Het definitieve bedrag voor 2022 is hierin opgenomen; de helft van dit bedrag mag meegenomen worden naar 2023. Mocht er meer budget over zijn, dan wordt dit verrekend. De manier waarop dit verrekend wordt, wordt later bekend gemaakt. Mocht er sprake zijn van onderuitputting dan heeft dit geen gevolgen van de hoogte van het GOAB-budget voor komende jaren; het budget is gebaseerd op CBS-indicatoren en niet op onder- of overuitputting.
- In oktober is de [regeling NPO](#) aangepast met de verlengde bestedingstermijn tot en met 31 juli 2025.
- Binnenkort worden de gemeentelijke middelen voor ve voor Oekraïense peuters bekend gemaakt. Naar verwachting zal dit voor eind november zijn.

Onderwijsinspectie

- Er is een brief gestuurd naar alle gemeenten over de resultaten van de ingevulde VVE-vragenlijsten (met de opmerking dat er meer aandacht mag komen voor de afspraken rondom segregatie en integratie). Ook schrijft de inspectie in die brief over het nieuwe interbestuurlijk toezichtskader. Dit is blijft nog wat onduidelijk in de brief; wij komen er in een volgende kenniskring op terug.
- De inspectie is het [Themaonderzoek](#) uitvoering 'LEA-afspraken' aan het afronden. Dat moet eind 2022 afgerond zijn. Wij komen hier in een volgende kenniskring op terug.

Onderzoeken

- De laatste meting voor de Implementatiemonitor 960 uur en pbm'er en besteding GOAB is uitgestuurd op november 2022. Deze vragenlijst is uitgebreid omdat alle onderwerpen aan bod komen. We hopen van harte dat iedereen de lijst invult.
- Het [eindrapport Pre-COOL](#) is verschenen. In het onderzoek zijn peuters die in 2010 2 werden gevolgd tot groep 8 nu. Toen was er nog 10 uur ve en voor de harmonisatie. De voorzichtige conclusie: Er is impact van VVE maar de kloof einde basisschool blijft groot. Vooral lage SES profiteert nog onvoldoende. De versterking van educatieve kwaliteit en van doorgaande educatieve lijn kan impact vergroten.
De publieksversie van het rapport is [hier](#) te vinden en bevat de belangrijkste bevindingen.

Wat werkt

Eerder al gedeeld maar nog even in de herhaling omdat er veel wordt vernieuwd. Op www.onderwijskennis.nl zijn onder andere een [Toolkit](#) Jonge Kind en [Themapagina](#) Leertijduitbreiding verschenen.

VE AAN OEKRAIENSE PEUTERS

Er komen middelen via SPUK naar gemeenten voor ve aan Oekraïense peuters.

- Gemeenten ontvangen een tegemoetkoming van € 6.000 per Oekraïense ve-peuter, ze hoeven geen aanvraag in te dienen. Het bedrag is gelijk voor werkende ouders en niet werkende ouders.
- Het gaat om het aantal Oekraïense peuters (2,5-4 jaar) dat in de gemeente geregistreerd is in de basisadministratie (GBA)
- Middelen in te zetten voor ve aan Oekraïense peuters in schooljaar 2022/2023
- De middelen worden volgend kalenderjaar gestort; dan volgt ook de uitwerking van de SPUK.

Dit is opgenomen in dit [bericht](#) over de uitgangspunten. Een overzicht van middelen per gemeente volgt bij publicatie van de regeling.

NB. In aanvulling op wat er tijdens de kring is gedeeld is er sprake van een drempel van 5 peuters per gemeente. Dat betekent dat gemeenten met minder dan 5 Oekraïense peuters geen middelen ontvangen.

- Nb. Het is een aparte SPUK dus ook aparte verantwoording via SiSa.

De vijfde versie van [handreiking](#) voor gemeenten verscheen in augustus 2022. Geen wijzigingen op gebied van opvang en onderwijs

Er volgt een uitwisseling over de ve-opvang van Oekraïense peuters. Gemeenten geven aan dat door personeelstekort en hoge instroom statushouders er veel druk zit op de ve-groepen. In sommige gemeenten zijn de Oekraïense peuters geplaatst in de reguliere ve-groepen; in andere kan dat omwille van de aantallen niet en zijn er aparte ve-groepen voor Oekraïense peuters. Een gemeente geeft aan zich niet op ve voor Oekraïense peuters te richten maar vooral aandacht te geven aan het onderwijs, omdat ouders ook daar van overtuigd moeten worden (voor jonge kinderen). Ook bij onderwijs speelt het personeelstekort een grote rol; sommige taalklassen hebben Oekraïense docenten zodat er ook geen Nederlands geleerd wordt. Een aandachtspunt dat de gemeenten meegeven is de aparte verantwoording; moet dit ook op wat de ve-aanbieders doen voor de kinderen, of enkel op de aantallen die zijn opgevangen. Dit is nog niet exact bekend, maar verwacht wordt dat enkel de aantallen volstaat.

Tip: benut deel van de extra middelen voor voorlichting en toeleiding richting Oekraïense ouders.

Gevraagd om enige landelijke sturing bij dit dossier. Gemeld wordt dat dit lastig is, ruim 300 gemeenten hebben allemaal hun eigen aanpak. Tip is wel dit goed aan te laten sluiten op bestaande ve. OCW vult aan dat men vooral gemeenten in staat wil stellen dit aanbod te kunnen doen. OCW meent dat er bij een deel van de Oekraïense ouders zeker behoefte is aan voorschoolse opvang.

VERANTWOORDING IN SISA

In de herhaling en voor de volledigheid: dit jaar is het laatste jaar van de huidige GOAB periode (2019-2022). Dat betekent dat er een eindafrekening en verantwoording plaatsvindt. Over de beleidsperiode 2019-2022 verantwoord je in 2024 (jaarrekening 2023).

GOAB is een specifieke uitkering (SPUK) en dat betekent aparte verantwoording via Single Information Single Audit (SiSa). Invulling gebeurt vaak door en/of in overleg met een gemeentelijk financieel adviseur. Goedkeuring van de besteding van de middelen door de gemeentelijk accountant is nodig. Deze bekijkt of de middelen besteed zijn conform de beleidsdoelen van OCW of de wettelijke kaders. Bijv WPO 159 (ve) of NPO regeling.

Voor het juist invullen van de SiSa verschijnt jaarlijks een invulwijzer. Hierin zijn onderdeel D8 (OAB) en D14 (NPO) relevant.

NB. De WPO is aangepast waardoor de wetsartikelnummers zijn veranderd. Mocht je in je eigen regelingen een verwijzing naar deze artikelen hebben opgenomen, let dan even op!

OMGAAN MET KOSTENSTIJGING

Net als elders is er sprake van een forse kostenstijging in de kinderopvangsector. Waar begin dit jaar er uit werd gegaan van stijgingen tussen de 3 en 7%, is er nu sprake van een gemiddelde prijsstijging van 8,5%. Dit is hoger dan de stijging van het fiscaal maximum dat van € 8,50 naar € 8,97. Dat is een stijging van 5,6%

We bespreken met de gemeenten of zij deze stijgingen in kosten en prijzen ook dempen (voor ouders/voor aanbieders). Er zijn gemeenten die hun subsidie-uurtarief laten stijgen met hetzelfde percentage als het fiscaal maximum stijgt. Andere gemeenten gebruiken een andere sleutel. Een aantal gemeenten zijn nog aan het nadenken over een wellicht (tijdelijke) compensatie, bijvoorbeeld in de vorm van een ophoging van een locatietoeslag.

Gemeld wordt dat nu een stijging van 10% niet realistisch is, omdat lonen niet structureel 10% gaan stijgen de komende jaren. Er zijn gemeenten die expliciet vragen aan ve-aanbieders om ouders geen extra prijsverhoging op te leggen en dus trachten zelf wat op te hogen in hun subsidietaieven. Tot slot wijzen de kenniskringleiders nog naar de handige tool van mijn kostprijs, waar benchmarkgegevens te vinden zijn.

EEN NIEUWE GOAB PERIODE

In 2023 start een nieuwe GOAB periode. De gemeenten wisselen in groepjes uit over hun plannen. Er is geen plenaire terugkoppeling. Een aantal vragen wordt later gedeeld bij de Etalage.

OVERZICHT BIJEENKOMSTEN EN PRODUCTEN GOAB-ONDERSTEUNINGSTRAJECT

Er worden de komende periode veel bijeenkomsten georganiseerd en producten ontwikkeld door het GOAB-ondersteuningstraject. Via de site en de LinkedIn-groep vind je meer info over aanmelden en tijden.

Bijeenkomsten

- Thema bijeenkomst peuters met een aanvullende zorgvraag (januari 2023). Voor gemeenten en aanbieders ve.
- Inspiratiecollege ontwikkelingsaanbod 0 tot 2,5 jarigen (januari/februari 2023). Voor gemeenten en aanbieders ve.
- Asielpeuters.
- Digitale NPO bijeenkomsten (23, 26 en 31 januari 2023)

Voor ve-aanbieders: Themabijeenkomst bereik

Producten

- Zicht op bereik VE (Q2 2023)
- Samenwerken met ouders (voor ve-aanbieders en gemeenten, Q4 2022)
- Handreiking startende VE-aanbieders (Q4 2022)
- Kennisclip rond doorgaande lijn VVE (Q1 2023)
- Kennisclip rond vroegschoolse educatie (Q4 2022)

Terugkoppeling ve in kleine kernen

Onlangs vond een bijeenkomst plaats over ve in kleine kernen. Gemeenten hebben daar uitgewisseld over hoe het aanbod toch vorm kan krijgen bij lage aantallen peuters en relatief hogere kosten. Mocht 'reguliere' ve niet mogelijk zijn, dan geven de gemeenten de volgende tips:

- Denk ook aan ve over twee locaties (incl vervoer).

- Je mag ook ve in een groep met 1 pm'er (en max 8 kinderen) organiseren. Deze moet wel opgeleid zijn. Er is geen regel dat een ve-groep altijd uit 2 pm'ers moet bestaan. Wel dat de 2 pm'ers bij 16 peuters opgeleid of 1 in opleiding moeten zijn.
- Een mogelijk aanbod (geen officiële ve, telt niet mee voor 960 uur) is een combinatie van 8 uur met een sterk thuisprogramma
- Leg keuzes goed vast, houd rekening met gelijk speelveld

IN DE ETALAGE

De gemeente Gorinchem stelt de vraag of er ook mogelijkheden zijn (financieel) juist voor het vo. Naast dat vo-scholen middelen krijgen voor onderwijsachterstandenbestrijding (leerplusarrangementen), ontvangen gemeenten geen aanvullende OAB-middelen voor het vo. Wel kunnen er middelen ingezet worden in het vo vanuit Gelijke Kansen Alliantie, via NPO of via de [specifieke uitkering](#) voor o.a. buurtsportcoaches. Uit de NPO-plannen en ook uit LEA's blijkt dat er behoefte is aan inzet in het vo. De gemeente Waalwijk geeft aan dat het vo actief deelnemer is van Waalwijk Taalrijk, met onder andere leesplannen, die in samenwerking met de bibliotheek worden opgesteld. Ook in doorgaande lijn en rondom ouderbetrokkenheid is het vo een actieve deelnemer.

De gemeente Maasdriel vertelt tot slot dat het ve-beleid is ingebed in het laaggeletterdheidsbeleid in de gemeente. Deze stap maakt dat er meer aandacht is voor een integrale benadering vna -9 maanden tot 18 jaar.

AFRONDING

Houd de website www.goab.eu in de gaten voor nieuwe handreikingen, verslagen en de planning van bijeenkomsten. Ook kun je je aanmelden voor de [LinkedIn-GOAB-groep](#) en dan de knop 'Join' om op de hoogte te blijven.

De volgende bijeenkomst wordt gehouden op dinsdag 21 maart 2023 van 10 tot 12. Dit is een fysieke bijeenkomst in Utrecht samen met aanbieders ve. Voorafgaand aan de bijeenkomst zullen we hier meer informatie over verstrekken. Onderwerpen voor op de agenda zijn welkom. De kenniskring in juni is ook fysiek in Utrecht en wel op 13 juni van 10 tot 12.

Mist een collega op onze GOAB-contactlijst of staat er een oud-collega op? Laat het weten via aketelaar@oberon.eu